

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА МАРТ 2019 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за март 2019 г. спрямо февруари 2019 г. е 100.1%, т.е. месечната инфлация е 0.1%. Инфлацията от началото на годината (март 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 1.2%, а годишната инфлация за март 2019 г. спрямо март 2018 г. е 3.6% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода април 2018 - март 2019 г. спрямо периода април 2017 - март 2018 г. е 3.1%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През март 2019 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.2%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.2%;
- облекло и обувки - намаление с 0.6%;

- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.2%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- транспорт - увеличение с 2.3%;
- съобщения - намаление с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 3.9%;
- образование - увеличение с 0.4%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.3%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.4%.

През март 2019 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 1.0%, хляб „Добруджа“ - с 0.3%, трайни колбаси - с 0.3%, замразена риба - с 2.1%, нискомаслено прясно мляко - с 0.2%, кисели млека - с 0.4%, извара - с 0.1%, ябълки - с 1.2%, цитрусови и южни плодове - с 1.5%, зеле - с 22.0%, пипер - с 11.7%, зрял лук и чесън - съответно с 0.2 и 2.8%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 2.6%, маслини - с 1.9%, зрял боб - с 1.7%, картофи - с 10.9%, захар - с 0.6%, плодови сокове - с 0.9%, ракии - с 0.8%, вина - с 1.2%, бира - с 0.8%, и други.

През март 2019 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 0.4%, бял хляб - с 0.3%, месо от едър рогат добитък - с 0.4%, свинско месо - с 0.1%, месо от домашни птици - с 0.4%, малотрайни колбаси - с 0.2%, мляно месо (кайма) - с 1.6%, сирене - с 0.2%, кашкавал - с 1.4%, яйца - с 0.6%, млечни масла - с 0.3%, маргарин - с 0.1%, олио - с 0.8%, домати - със 7.2%, краставици - с 8.0%, листни зеленчуци - с 14.8%, шоколад и шоколадови изделия - с 1.8%, оцет - с 0.6%, сол - с 0.7%, кафе - с 1.6%, чай - с 0.1%, и други.

През март 2019 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 0.7 и 2.6%, готварски печки - с 0.8%, препарати за почистване на съдове - с 0.4%, прахове за пране - с 1.0%, дизелово гориво - с 3.6%, автомобилен бензин А95Н - с 3.7%, автомобилен бензин А98Н - с 4.5%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 3.9%, метан за ЛТС - с 0.2%, пътнически таксите - с 1.6%, пътнически въздушен транспорт - със 7.7%, цветарство - с 4.2%, кина и театри - с 1.4%, услуги по обществено хранене - с 0.4%, козметични продукти - с 0.3%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: облекло - с 0.6%, обувки - с 0.7%, въглища - с 0.6%, дърва за отопление - с 0.2%, хладилници - с 0.5%, перални и съдомиялни - с 0.6%, климатични инсталации - с 1.6%, мобилни телефонни апарати - с 3.1%, телевизори - с 2.1%, пакетни услуги за почивка и туристически пътувания - с 8.1%, услуги по краткосрочно настаняване - с 1.0%, продукти за лична хигиена - с 0.9%, и други.

През март 2019 г. цените на лекарствените продукти и стоматологичните услуги са се увеличили с по 0.1%, а цените на лекарските услуги са се увеличили с 0.4%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за март 2019 г. спрямо февруари 2019 г. е 100.2%, т.е. месечната инфлация е 0.2%. Инфлацията от началото на годината (март 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 0.7%, а годишната инфлация за март 2019 г. спрямо март 2018 г. е 2.8% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода април 2018 - март 2019 г. спрямо периода април 2017 - март 2018 г. е 2.9%.

Според ХИПЦ през март 2019 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.2%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.2%;
- облекло и обувки - намаление с 0.5%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.2%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- транспорт - увеличение с 1.9%;
- съобщения - намаление с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 2.1%;
- образование - увеличение с 0.3%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.1%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.5%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за март 2019 г. спрямо февруари 2019 г. е 100.2%, а от началото на годината (март 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 102.3% (табл. 3 от приложението).

През март 2019 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 0.2%;
- нехранителни стоки - увеличение с 0.2%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за март 2019 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2018	III.2019		
		предходният месец = 100	декември 2018 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.1	101.2	103.6
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	30.283	100.2	103.5	105.6
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.957	100.2	100.2	101.9
03 Облекло и обувки	4.164	99.4	93.3	97.9
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	17.139	100.0	100.7	104.6
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	4.890	100.2	100.3	101.1
06 Здравеопазване	6.762	100.1	100.3	100.6
07 Транспорт	9.736	102.3	101.6	102.4
08 Съобщения	5.263	99.9	98.9	100.1
09 Развлечения и култура	5.478	96.1	100.5	105.5
10 Образование	0.441	100.4	100.9	102.7
11 Ресторанти и хотели	6.013	100.3	101.1	104.8
12 Разнообразни стоки и услуги	4.875	100.4	100.9	103.2
Хранителни стоки	31.550	100.2	103.4	105.5
Нехранителни стоки	35.206	100.4	99.9	101.6
Обществено хранене	5.363	100.4	101.2	104.7
Услуги	27.881	99.4	100.2	103.8

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за март 2019 година

Потребителски групи	Тегла 2017	III.2019			
		2015 = 100	предходният месец = 100	декември 2018 = 100	съответният месец от предходната година = 100
	‰	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	103.95	100.2	100.7	102.8
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	218.722	109.65	100.2	103.0	105.0
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	63.672	107.59	100.2	100.2	101.9
03 Облекло и обувки	36.738	93.62	99.5	94.1	98.4
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	109.578	109.15	100.1	100.7	104.6
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	59.339	100.25	100.2	100.3	101.0
06 Здравеопазване	72.663	100.98	100.1	100.3	100.7
07 Транспорт	154.714	95.88	101.9	100.3	101.0
08 Съобщения	56.326	93.05	99.9	98.9	97.7
09 Развлечения и култура	72.406	102.36	97.9	100.2	103.1
10 Образование	13.638	112.08	100.3	100.7	102.8
11 Ресторанти и хотели	84.977	112.24	99.9	100.9	105.2
12 Разнообразни стоки и услуги	57.227	108.53	100.5	100.9	105.7

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за март 2019 година**

Потребителски групи	Тегла 2018	(Проценти)
		III.2019 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.2
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	48.694	100.2
Облекло и обувки	3.751	99.2
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	28.306	99.9
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.292	101.4
Здравеопазване	10.456	100.2
Транспорт	1.408	100.0
Съобщения	0.287	100.0
Развлечения и култура	0.607	100.0
Разнообразни стоки и услуги	4.199	101.1
Хранителни стоки	48.694	100.2
Нехранителни стоки	29.427	100.2
Услуги	21.879	100.0